

KULTURA CIAŁA

MIESIĘCZNIK ILLUSTROWANY POSWIECONY SZERZENIU KULTU ZDROWIA FIZYCZNEGO I KOSMETYCE
POD REDAKCJĄ DR. JULJI SWITALSKIEJ

CENA NUMERU POJED. 50 GR. PRENUMERATA KWARTALNA 1 ZŁ. 20 GR. REDAKCJA
I ADM. WARSZAWA KRAK.—PRZEDM. 99 KONTO P.K.O. TOW. WYD. „BLUSZCZ” NR. 13555

CHIRURGJA KOSMETYCZNA A ODMŁADZANIE

Powrót w ostatnich dziesiątkach lat — z zamierzchłych wieków — do kultu i kultury ciała ludzkiego, zmusił współczesną medycynę do wypracowania metod i systemów życia osobnika, by z niego wyrósł fizycznie zdrowy, silny i piękny typ obywatela.

I widzimy, jak olbrzymio rozrosła się kultura fizyczna niemowlęcia, następnie dziecka — szkoły rytmiki i plastyki, — aż nareszcie młodzieży i dorosłych.

Każdy chce być silny i piękny. To ostatnie postawiło medycynę przed nowym zagadnieniem. Dzisiaj musimy usuwać nie tylko braki i wady ustroju człowieka, grożące jego życiu, ale wszystko, co szpeci zewnętrzny wygląd osobnika: twarz, korpus, kończyny, wreszcie sylwetkę. Od tego jeden krok do odmładzania — odwieczna walka z tragedją ludzkości: walka ze starością.

Wszystko, co zdobyła i zdobywa wiedza lekarska, zostaje wprowadzane i próbowane dla odświeżania, lub też wprost odmładzania ustroju ludzkiego; a więc eksperymentalne jeszcze próby Steinacha, Woronowa, polegające na podwiązaniu przewodów nasiennych, przeszczepianiu gruczołów małych, przetaczaniu krwi i t. d. Chirurgja kosmetyczna bierze udział w walce ze starością, usuwając zewnętrzne jej objawy, a więc dąży do „restitutu ad integrum“, lub też usuwa wady zewnętrzne, szpecące osobnika niezależnie od wieku, a będące przejawem konstytucji danego ustroju, lub też schorzenia przebytego, czy trwającego. Do najdrobniejszych zabiegów operacyjnych, czy to zapomocą noża, czy też elektrolizy, będzie należało usuwanie: znamion, włókniaków, kaszaków, kurzajek, tłuszczaków, tak szpecących często ładną buzię, uwłosionych brodawek i t. d.

Wszystkie te zabiegi mają wartość nie tylko kosmetyczną, lecz i leczniczo-profilaktyczną, gdyż z biegiem lat te drobne twory mogą się zwyrodniać w złośliwe guzy.

przed operacją

po operacji

przed operacją

po operacji

Wiemy, jak wielkim klejnotem dla kobiety dzisiaj jest ładna noga; to też z zadziwiającą szybkością uświadomieniem wśród mas zaczęło się leczenie żyłek kończyn dolnych, zapomocą wskrzeszonej metody zastrzykiwania do rozdętych żył różnych środków chemicznych, jak: roztworu stężonego chloru sodu, salicylu, chininy, mające na celu wytworzenie zakrzepu w tych żyłach, zamknięcie ich światła i zmianę krążenia krwi żyłnej w chorych kończynach z żył podskórnych — chorych, do żył wewnętrznych — zdrowych.

Żylaki kończyn dolnych leczy się też operacyjnie, lecz ze względu na rozległe blizny, które przy tych zabiegach powstają, operujemy teraz tylko w zastarzałych przypadkach, gdyż metoda zastrzyków pobiła w zupełności stare metody.

Drugą dotkliwą wadą przy schorzeniu dolnych kończyn jest wystająca kostka u podstawy dużego palca, czyli tak zwany „koślawy palec“. Zniekształcenie to, tak często trapiące panie i tak bardzo szpecące stopę, jest równocześnie bolesne. Guzowatość ta jest narażona na stałe tarcie o ściankę bucika, wobec czego w miejscu tem skóra prawie zawsze jest w stanie zapalnym, lub też znajduje się tu dotkliwy odcisk, a czasami powstają ropne zapalenia torebki maziowej, gojące się długo i opornie. Zniekształcenia te usunąć można drobną operacją, pod narkozą ogólną, przywracając stopie idealną linię i znosząc wszelkie poprzednie dolegliwości.

Kosmetyka operacyjna twarzy polega na usuwaniu szpecących blizn, schorzeń nowotworowych skóry, na usuwaniu zmarszczek, „worków pod oczami“ itd.

Chirurgja korpusu, a co zatem idzie i sylwetki, sprowadza się do dwóch głównie zabiegów: do t. zw. plastyki piersi i zdejmowania tłuszczu podskórnego z jamy brzusznej. Są to zabiegi większe, a czasami b. duże, które u mniej wrażliwych osób można wykonać przy znieczuleniu miejscowym; u więcej wrażliwych dajemy narkozę ogólną.

Dr. Noel, lekarka paryska przy pracy

Każda z pań boi się, jak śmierci, obwisłego, wielkiego brzucha, lub workowatych wiszących piersi. Nierzadko rezygnują z potomstwa, lub jeśli je mają, to nie karmią piersią tylko dlatego, by nie ulec stałemu zniekształceniu. Operacja wiszących piersi polega na zmniejszeniu objętości, na podniesieniu sutka, skryciu blizny pooperacyjnej i na nadaniu im pięknej, dziewiczej linii. Zabieg ten, dobrze wykonany, daje ładny i radykalny efekt. Wielka masa tłuszczu na ścianie brzusznej, oprócz wielkiego zniekształcenia, powodującego karykaturalną sylwetkę, sprawia duże dolegliwości. Tłuszcz, narastając w wielkich i ciężkich masach, rozciąga skórę, tworząc czasami guz olbrzymich rozmiarów, sięgający do podudzi. Skóra w pachwinach i we wszelkich miejscach zetknięcia się ze sobą poci się, ociera, ulega stanom zapalnym, nawet owrzodzeniom, wydzielając przykrą nie do pozbycia się woń.

Następnie noszenie przed sobą takiego ciężaru sprawia niemało kłopotu i udręki. Usuwamy ten nadmiar tłuszczu i skóry (5 — 10 kilo) drogą operacyjną, kryjąc bliznę ponad pachwinami w fałdzie skórny.

Z tego małego rysu chirurgji kosmetycznej, jaki tu dałem, widzimy, że zabiegi operacyjne są b. skuteczne: pozbawiają nieraz uciążliwego kalectwa, przywracają ładny wygląd twarzy, kończynom, figurze, słowem — dają efekty wybitnie odmładzające.

Dr. Ludwik Gout.

O BRODAWKACH

Brodawki są to półokrągłe, wystające guzki o nierównej powierzchni, dające się zaszczepić i zdrowej osobie. Ulubionem miejscem tworzenia się ich są ręce, twarz i piersi. Zależnie od wyglądu, przebiegu i umiejscowienia, rozróżniamy 3 typy brodawek:

- 1) brodawki zwykłe;
- 2) brodawki płaskie, młodzieńcze;
- 3) brodawki starcze.

Brodawki zwykłe najczęściej umiejscowione są na grzbietowych powierzchniach rąk, rzadziej — na twarzy. Powstają one przez zarażenie, czyli przez zaszczepienie od osoby, dotkniętej brodawkami, osobie zdrowej.

(O bezpodstawności pojęcia powstawania brodawek od zetknięcia się z ropuchą nie potrzebuje dodawać. Przekonanie to, rozpowszechnione wśród ludu i nader krzywdzące to niewinne stworzenie, jest zupełnie niesłuszne).

Brodawki zwykłe są okrągłe, twarde i nieduże; barwa ich jest ciemno-szara, powierzchnia nierówna, szorstka. Spotykamy je zazwyczaj u osób młodych, do lat 30-tu. Ponieważ brodawka ta rośnie i szpecąca najładniejszą twarzyczkę, należy z cierpieniem tem jaknajwcześniej udać się do lekarza, by je usunąć bez śladu i bez pozostawienia szpecącej blizny. Wszelkie manipulacje zdzierania, łapisowania i t. d. nie osiągają celu i tylko utrudniają następne leczenie brodawki, t. j. usunięcie jej należyte, z punktu widzenia efektu kosmetycznego.

O brodawkach tych wiemy jedynie to, że są zaraźliwe, bakterij jednak, wywołujących je, nie znamy bliżej.

Brodawki płaskie, czyli młodzieńcze, spotykamy u dzieci w wieku szkolnym bardzo często. Przedstawiają się w formie drobniutkich, płaskich tworów, tego koloru, co skóra, wielkości łebka od szpilki, rozsiane gromadnie na skórze rąk, palców, lub na policzkach i bródce. Brodaweczki te niekiedy giną z wiekiem same, bez leczenia. Należy je jednak starannie leczyć, gdyż są udzielające i szpecą rączki, czy buzię dziecka.

Brodawki starcze występują u osób ponad lat 50. Są to twory niekiedy bardzo duże, o powierzchni szorstkiej, nierównej, popękanej, niekiedy oszpeczonej kępką włosów. Widzimy je na twarzy, piersiach, szyi. Są one podwójnie przykre dla osoby, dotkniętej tą dolegliwością, bo z jednej strony bardzo szpecą, z drugiej zaś mogą być punktem wyjścia dla złośliwych nowotworów.

Leczenie brodawek zależy od ich miejsca, charakteru i liczby. Najstaranniej leczyć musimy brodawki twarzy, gdyż tu ważnem jest nie tylko ich usunięcie, ale i niepozostawienie żadnej blizny.

Nieumiejętne leczenie brodawek, a przedewszystkiem usuwanie ich zapomocą dymiącego kwasu azotowego, pozostawia po sobie bliznę, która może powiększyć się i przekształcić w brzydką narośl, zwaną keloidem i wymagającą już noża chirurga.

Brodawki zwykle usuwa się zapomocą: 1) leków, zawartych w plastrach i maściach, 2) ostrej łyżeczki, 3) zamrażania, 4) naświetlania i 5) elektrolizy (najlepiej).

O każdym z tych sposobów powiem osobno. Gdy brodawki są małe i płaskie, zanim zastosujemy leczenie energiczne, stosować należy leczenie przygotowawcze, mające na celu rozmiękczenie ich i uczynienie podatnymi do elektrolizy lub usunięcia, ostrą łyżeczką. Do tego leczenia przygotowawczego używamy leków w formie pasty, plastra, lub roztworu z Collodium. Leki te, to kwas salicylowy i rezorcyna.

Dawniej stosowano przy brodawkach pojedynczych i umieszczonych na cienkiej, wąskiej szypule (szyjce), podwiązanie nitką jedwabną i bardzo silne ściągnięcie tej nitki, by wstrzymać dopływ krwi do brodawki i spowodować jej obumarcie.

Zabieg ten był wykonywany w następujący sposób: po wygotowaniu przez 5 minut grubej nitki jedwabnej i po obmyciu brodawki i jej otoczenia spirytusem, nakładało się na jej szyjkę pętlę, którą ścisano mocno i wiązano na 2 węzły. Po kilkunastu godzinach brodawka, nieco zbrzękła i szczerwieniała, stawała się trochę bolesna, a po 4—5 dniach obumierała i odpadała. Po odpadnięciu ranę jodynowano. Jest to sposób stary, obecnie b. rzadko stosowany.

Płaskie brodawki można usunąć przez rozmiękczenie ich kwasem salicylowym (10%) i wyskrobanie. Wskazaniem jest to jednak tylko na rękach, bo zabieg ten pozostawia bliznę. Z brodawkami twarzy, gdy chodzi o bliznę delikatną, należy zwrócić się do lekarza-specjalisty, który usunie ją elektrolizą,—metoda, dająca bezwzględnie najlepsze rezultaty.

Brodawki płaskie, drobniutkie, rozsiane obficie na rączkach dzieci, usuwa się najlepiej 2—3 naświetleniami Rentgen'a, a niekiedy wystarczy nawet podawanie dziecku arszeniku w formie pigułek, czy kropeł i jednocześnie obmywanie szarem mydłem miejsc, dotkniętych tem cierpieniem.

Brodawki niewielkie i umieszczone w miejscu niewidocznym można usunąć zapomocą przypalenia kwasem karbolowym. Otoczenie brodawki należy dla ochrony przed żącym środkiem posmarować wazeliną, a kwas karbolowy nabrać na pałeczkę z odrobiną waty i zlekka brodawkę posmarować 2-3 razy. Użycia samej szklanej pałeczki należy unikać, by nie rozlać leku na zdrową skórę.

Widzimy więc, że leczenie brodawek jest wdzięcznym polem dla lekarza-specjalisty, który tylko sam musi zdecydować, jaki z wyżej wymienionych środków w danym wypadku najbardziej jest odpowiedni.

Dr. Mozołowska.

POGADANKA KOSMETYCZNO - HIGJENICZNA

Kształt i barwa naszego otoczenia jest nieprzebrany skarbem wrażeń. Zmęczeni monotonnością zawodowej pracy, znużeni zgiełkowością miasta, wśród pięknej przyrody znajdujemy nie tylko odpoczynek, lecz nowy bodziec i zapal do pracy. W nieskończonych wodach morza, w bezwzględny spokoju skalistych gór, w pogodnych zarysach zielonych łąk i kwiecistych pagórków—słyszysz się pieśń nieskończoną o wszechświecie. Wchłaniamy barwy i kształty, przez nas widziane, lecz również i my tworzymy pewną sylwetkę, która zarzuca niewidzialną sieć na otoczenie i odgrywa tak wielką rolę w powodzeniu naszego życia, a przeważnie—życia kobiety.

Kształt jest wyrazem nie tylko życia jednostki, jako jego temperamentu i warunków, ale i całego szeregu pokoleń jego przodków. Przez wieki kształtowały się dziedziczne cechy osobnika. Każdy rodzi się już jakby z pewnym przeznaczeniem, które polega na tem, że zgóry jest określony wzrost, jaki on może osiągnąć, siła i zręczność mięśni, praca, którą on będzie mógł wykonać. Ta siła życiodajna nadaje kierunek i reguluje wszystkie zjawiska, zachodzące w ustroju; wszystkie składniki, z którego zbudowany jest organizm, czerpie z zewnątrz, zamieniając w czynności i życie człowieka.

Złe warunki łatwo mogą przeszkodzić całkowitemu rozwojowi. Dążenia medycyny w odnalezieniu sposobów, by móc przekroczyć wytkniętą granicę, narazie są jeszcze w powijakach, lecz usuwanie przeszkód powinno być koniecznością i obowiązkiem każdej kulturalnej kobiety.

Zachować swe zdrowie i wychować zdrowe dzieci w obecnych warunkach nie jest łatwym zadaniem; osiąga się to przez umiarkowanie we wszystkich naszych naturalnych chęciach, jak: pożywienie, brak wykroczeń w dziedzinie seksualnej, zwalczanie lenistwa, apatii fizycznej i umysłowej. Wszystkie te wyżej wymienione względy zmuszają nas do stałego „czuwaj!”

Od urodzenia do skonu powinien człowiek podporządkowywać się wskazaniom higieny. We wszystkich warunkach życia, coraz bardziej skomplikowanych wobec rozwoju przemysłu i kultury, należy słuchać do radczego głosu lekarza-higienisty!

Fizyczny kształt człowieka wyraża się stosunkiem jego długości do wagi. Istnieje pewna norma wagi, jako zjawisko odpowiednie dla każdego wieku i płci, a którą posiada największa ilość osobników, uważanych przez lekarzy za zdrowych i cieszących się dobrem samopoczuciem. Ta waga również odpowiada kształtom, zadowalniającym nasze wymagania este-

Modne obecnie sylwetki

tyczne. Dla mężczyzn stosuje się obliczenie Broca, że ilość kilogramów normalnej wagi równa się długości, wyrażonej w centymetrach mniej 100, czyli inaczej: ilości centymetrów ponad 1 metr długości. Naprz. mężczyzna, wzrostu 170 cm., waży 68 kg. Normalna waga równa się: $170 - 100 = 70$ klg., czyli waga danego osobnika o 2 kilogramy jest niżej normy. Dla kobiet lepiej się nadają obliczenia według systemu Brucharda:— mierzy się wysokość i wagę, następnie ilość kilogramów wagi dzieli się przez długość, wyrażoną w decymetrach. Przy normalnej wadze powinniśmy otrzymać liczbę 4 lub zbliżoną do 4. Dorosła kobieta, wzrostu 160 cm., waży 62 klg. Przy podziale 62 przez 16 (długość, wyrażona w decymetrach), otrzymujemy 3,28—liczbę, zbliżoną do 4.

Zwracamy również uwagę na tkanki, mające ilościową przewagę, a biorące udział w tworzeniu kształtu. Kości i mięśnie są cięższe, niż tłuszcz i tkanka łączna, posiadając większy ciężar właściwy. Osobnik, o silnie zbudowanym koście i dobrze rozwiniętych mięśniach, będzie posiadał większą wagę od szczupłego, tego samego wzrostu, a mniejszą objętość i inną nieco konfigurację od pełniejszego tej samej wagi.

Kobieta drobnej budowy kośćca, przy wzroście 160 cm., może posiadać wagę 59, 60 klg., gdy dla silnej niezaduża będzie 62, nawet $63\frac{1}{2}$ klg. Statystyka wykazała, że najdłużej żyją ludzie, mający wagę o 9 klg. poniżej danych obliczeń, tak że przy małej wadze, a dobrem samopoczuciu, nie należy się tem przejmować.

Zbytecznem jest również kilkorazowe ważenie się w ciągu tygodnia, lub kilka razy dziennie, jak to robią

niektóre panie, biegając od wagi do wagi, jakby w nadziei, że znajdą wreszcie przyrząd, który przez współczucie wykaże o kilka klg. mniej.

Osobom, posiadającym normalną wagę, a prowadzącym mniej więcej jednostajny tryb życia, wystarczy ważenie się raz na trzy miesiące. Najodpowiedniejszym czasem, co do pory roku, jest koniec marca, lub początek kwietnia, koniec czerwca i września. Zmiana temperatury działa na przemianę materji, a przez to na rozwój tłuszczu.

Pokarm, przyjęty niedługo przed ważeniem się, woda w ustroju—powiększają wagę; dlatego należy się ważyć po wypróżnieniu i oddaniu moczu, zwykle o jednej godzinie dnia, przed obiadem, stale na tej samej wadze i możliwie jednakowo ubraną. Po łaźniach parowych i natryskach parafinowych zwykle widzimy znaczną różnicę w wadze, wskutek wyparowania wody z organizmu.

Nic dziwnego, że prawie każda inteligentna kobieta interesuje się swą wagą, a dla niej jest własna tusza kwestją palącą, ponieważ waga — to jeden ze sprawdzianów zdrowia.

Za tem przemawiają fakty, że tak często spotykane osoby nadmiernie tłuszczone, lub stale chude, cierpią na zaburzenia przemiany materji. Co zaś należy rozumieć przez powiedzenie „przemiana materji“, o tem pomówimy w następnym artykule.

Dr. Jadwiga Zasztowt.

Najtęższa kobieta na świecie

KU POCHWALE MODY WSPÓŁCZESNEJ

Ze szczególniejszą przyjemnością przeczytałam w Nr 8 „Kultury Ciała” artykuł Dr. A. Fruchtmanna, pod tytułem: „Moda w oświeceniu higieny”. Z przyjemnością tem większą, że nie był to odosobniony głos wołającego na puszczy. Coraz częściej, zarówno w pismach krajowych, jak i zagranicznych, spotyka się artykuły poważnych uczonych, podkreślające z uznaniem rolę mody kobiecej w podniesieniu ogólnego poziomu higieny. Są to cenni sojusznicy wobec mnogich i srogich gromów, grzmiących skądinąd nad głową współczesnej kobiety za jej sposób ubierania się, fryzurę i wogóle...

Liczna, bowiem, jest rasa ludzi, dopatrujących się z zasady wszystkiego dobrego w tem, co było wczoraj, wszystkiego złego w tem, co jest dzisiaj, i, jak strusie, chowających głowy pod skrzydła w przerażeniu przed tem, co może nastąpić jutro.

Gdyby to od nich zależało, odprowadziliby ludzkość zpowrotem do epoki kamiennej. Aby takich zdeklarowanych pesymistów pogodzić z chwilą bieżącą, nie zawadzi od czasu do czasu przypomnieć pewne wady przeszłości, a uwydatnić zalety teraźniejszości. Opowiedzieć im historie prawdziwe o ślicznych podkładkach pod włosy, noszonych przez szereg lat bez czyszczenia i zmiany, tudzież o przypinanych materacykach z loków, siedliskach łupieżu i kurzu.

I o gorsetach, uciskających niemiłosiernie kiszki, żołądek i wątrobę; o dławiących krtani, wysokich krochmalonych kołnierzykach i o kaleczących skórę drucianych podpórkach, wszywanych do tiulowych karczów, i o wielu innych wymyślnych narzędziach tortury, nie datujących bynajmniej z epoki średniowiecza, lecz z naszego, dwudziestego wieku, jeszcze z początków wojny. Sama, będąc dzieckiem, znałam jedną uroczą doktorową, która z rozbijającym uśmiechem głosiła,

że „wysokie buciki są bardzo praktyczne, bo pończochy do nich nie potrzebują być ani całe, ani czyste”. Moda płytkich pantofelków pouczyła piękną panią o niezbędności całych i czystych pończoch. Rezultat, którego nie zdołał osiągnąć mąż-doktor w ciągu długoletniego, szczęśliwego pożycia małżeńskiego.

Moda jasnych pończoch, krótkich sukien i odsłoniętych ramion — nauczyła kobiety myć się często i gruntownie. Moda smukłej sylwetki rzuciła kobietę współczesną w objęcia gimnastyki i sportu, uchroniła przed obżarstwem i jego fatalnymi skutkami: artretyzmem, cukrzycą i otłuszczeniem serca. Moda ostrzyżonych włosów wyzwoliła miłośniczek z pod ciężkich nadbudówek ze sztucznych włosów i żelaznych szpilek i umożliwiła dostęp powietrza, wody i mydła.

Z dawnej poczwarki, zakutej w pancerz gorsetu, zaplątanej w fałdach własnego trenu, chroniącej pod gęstą woalką anemiczną liljowatość przewrażliwionej cery — moda powojenna wyzwoliła smukłego motyla, prężącego radośnie ku słońcu miedzianozłote ramiona. I za to wszystko należy się modzie pochwała, a nagana tym tylko, co stosują jej nakazy bezmyślnie i niewłaściwie. Tym, co narażają się dobrowolnie na reumatyzm, wychodząc w wilgoć i zimno w pajęczych, jedwabnych pończoszkach i leciutkich pantofelkach, kiedy zarówno rozsądek, jak i moda, w tym czasie przepisują na ulicę śliczne pończochy z wrzorzystej wełny i sportowe obuwie na niskim obcasie i grubej podeszwie. A do strojnych tualet doradzają cienkie pończoszki z cielistej wełny, niedostrzegalne pod jedwabną powłoką, oraz wysokie filcowe boty na ulicę.

A teraz pozwolę sobie przytoczyć zdanie jednej z wielkich krawcowych paryskich, która przed zaczęciem pokazu modeli odezwała się do licznie zgromadzonych klientek w te mniejwięcej słowa:

— „Niezbędnem jest, aby kobieta, pragnąca ucho-
dzić za elegancką, dbała o zachowanie jaknajlepszej
formy pod względem fizycznym. Uwolniona raz na
zawsze od ucisku gorsetu, kobieta współczesna musi
zastąpić podporę zewnętrzną prężnością mięśniów
i niepodrobioną smukłością form. Dawniej wielcy
krawcy mymagali od swych klientek takiego lub in-
nego fasonu gorsetu; dziś żądają, aby ich ciała na-
prawdę odpowiadały ideałowi modnej linii, zgodnie
z którą powstają najpiękniejsze kreacje toaletowe.
Codzienne ćwiczenia gimnastyczne, sport i przestrze-
ganie diety—oto podstawy istotnej elegancji. Wykwint

i zdrowie—to jedno. Moda współczesna bardziej, niż
każda inna, uzależnia wzajemnie te oba czynniki.
Credo współczesnej elegantki brzmi:—aby być dobrze
ubranem—ciało powinno być przede wszystkim właści-
wie utrzymane!” — Takie są słowa eleganckiej i mą-
drej paryżanki. Mam wrażenie, że chętnie podpisałby
się pod nimi każdy z lekarzy-higienistów. Tylko że
słowa krawcowej mają większe szanse do trafienia
tam, gdzie głos lekarza zostałby przyjęty, jako nudne
morały. Współczesna moda, sport i higiena podały
sobie zgodnie ręce. A rezultatem podobnego triumwira-
tu musi być zdrowy, piękny i szczęśliwy człowiek! *Well.*

Z NOWINEK ŚWIATA

Obok zwalczania starości racjonalnym trybem
życia, wyrabianiem w sobie uczucia pogody, unikania
denerwujących zajęć i rozrywek, obok stosowania
gimnastyki i sportów—wprowadza się szereg sztucznych
środków, mających na celu przesunięcie tego okresu do
„jak najpóźniej”. Szereg operacji chirurgicznych, jak
przeszczepianie gruczołów, oraz operacje plastyczne—
mają ten sam cel na względzie.

Obecnie ukazał się nowy środek, środek niewin-
ny, łatwy do zastosowania, dla każdego dostępny,
który w sposób naturalny wzmacnia siły organizmu,
wzmaga napięcie, czyli „tonus” tkanek, sprowadza
zjedrzenie skóry, jej elastyczność, gładkość i so-
czystość.

Środek ten—to krzem. Jest to pierwiastek, obok
tlenu, najbardziej rozpowszechniony w przyrodzie.
Rola jego dotychczas była przez nas niedoceniana.
Chcąc poznać jego działanie, należy przedewszyst-
kiem zrozumieć, na czym polega starzenie się tkanek,
starzenie się organizmu. Najnowsze badania wykaza-
ły, że proces ten—starzenia się tkanek i zaniku ich
elastyczności—polega na nadmiernem odkładaniu się
w nich wapna, a zaniku krzemu. Proces ten naj-
wybitniej występuje w naczyniach krwionośnych
i w skórze. Naczynia te stają się twarde, kruche i wsku-
tek zgrubienia ścianek mają węższe światło (przekrój);
stąd trudność w obiegu krwi, stąd złe odżywianie
tkanek. To samo dzieje się ze skórą, która wskutek
procesu zwapnienia staje się sucha, szorstka, mało
jędrna, pomarszczona, pełna bruzd. Gdy więc wiemy,
że starzenie się organizmu—to nadmiar wapna i brak
odżywczego krzemu, rozumiemy, jak racjonalną jest
rzeczą leczenie starości podawaniem krzemu, by
w sposób naturalny opóźnić proces starości.

Krzem jest obficie rozpowszechniony w wielu
roślinach pospolitych, jak w rdestie ptasim, skrzypie
i zbożu.

Ludzie prości używają oddawna wywarów z tych
roślin przy wielu niedomaganiach u ludzi starych. Nie
rozumieją oni, naturalnie, na czym działanie tego środ-
ka polega. Kierują się jedynie instynktem człowieka
pierwotnego, instynktem chorego zwierzęcia, które sa-

mo sobie znajduje lekarstwo w bogatych darach przy-
rody. Doniedawna uznawano jedynie środki farmako-
logiczne, środki, wytwarzane syntetycznie w kolbie la-
boratoryjnej. Jak często one jednak zawodzą!

Dziś coraz częściej skłonni jesteśmy stosować
leki naturalne, zawarte nieraz w pospolitych roślinach.
Coraz częściej stosujemy z dobrym wynikiem wywa-
ry i napary z liści, korzeni, kory, lub kwiatu. Natu-
ralnie, środki te muszą być gruntownie poznane i oce-
nione przez chemików-lekarzy i dopiero wówczas sto-
sowane.

Nie od rzeczy będzie wspomnieć, że jest tu po-
le do nadużyć dla wielu szarlatanów, znachorów, „wie-
dzących” babek, lub pseudo-lekarzy. Zwalcza się ich
działalność w miarę możliwości, lecz u ludzi tkwi pod-
świadomie tak duża wiara w działanie środków na-
turalnych, że nieraz najenergiczniejsze nakazy za-
wodzą.

Chcąc więc łatwowiernych odciągnąć od tych
pseudo-niezawodnych środków, podkreślam, że jest
wśród nich dużo leków; skutecznych w działaniu,
lecz muszą one podpadać pod ścisłą kontrolę ludzi
nauki. Jednym z takich środków nowych przeciwko
starzeniu się i wyniszczeniu organizmu, wskutek np.
gruźlicy lub raka, jest krzem.

Stosuje się go w formie zastrzyków lub w for-
mie pastylek i drażetek gotowych, wyrabianych przez
nasze pierwszorzędne laboratorium farmaceutyczne.

W medycynie „domowej” przyjmować można ten
środek z powodzeniem w formie wywarów z pospoli-
tego skrzypu, czy rdestu, przy wszelkich objawach
wyniszczenia i starzenia się organizmu.

Zwłaszcza przy starzeniu się skóry, która najwię-
cej krzemu zawierać powinna, stosuje się krzem, pod
którego wpływem skóra staje się jędrną, elastyczną,
soczystą i gładką.

Naturalnie, wszelkie tego rodzaju nowe środki
powinny być przepisywane przez lekarzy i przyjmo-
wane pod kontrolą lekarza. Częstokroć lek, pozornie
niewinny, może wywołać poważne komplikacje w orga-
nach wewnętrznych—powodując, zamiast odmłodzenia,
poważne cierpienie.

Dr. Jaroszewiczówna.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

DO SZANOWNYCH CZYTELNICZEK

Z powodu nawału listów z dziedziny kosmetyki, wszystkie odpowiedzi będą umieszczane kolejno wedle dat otrzymanych listów, z tem, że Redakcja nie będzie wymieniać pseudonimów, ani nazwisk czytelniczek, tylko da ogólną odpowiedź z danego zakresu. Czytelniczki „Kultury Ciała”, „Bluszczu” i „Kobiety w Świecie i w Domu”, po przesłaniu pytań w liście, umieściwszy dokładny swój adres, dla skontrolowania, czy istotnie są prenumeratorkami tych pism, powinny szukać na swoje pytanie odpowiedzi w miesięczniku „Kultura Ciała”. Na listy anonimowe, lub z adresem niewyraźnym, odpowiedzi umieszczane nie będą.

Laboratorium Higieniczno-Kosmetyczne wysyła tylko preparaty, sporządzane we własnym laboratorium. Farb do włosów, ani do rzęs laboratorium nie wyrabia, nie poleca i nie wysyła. Katalog wyrobów kosmetycznych, wraz z podaniem cen i sposobów użycia, czytelniczki mogą otrzymać gratis, za przesłaniem znaczka pocztowego, wraz z podaniem dokładnego i wyraźnego adresu, do laboratorium Higieniczno-Kosmetycznego, (ul. Krucza 31) Czytelniczki „Bluszczu”, „Kobiety w świecie i w domu” i „Kultury Ciała” mogą otrzymywać również za zaliczeniem pocztowym wszystkie środki kosmetyczne, z tem zastrzeżeniem, że przesyłka, wskutek nawału zapotrzebowań, może być załatwiona dopiero w ciągu tygodnia. Sekretariat laboratorium zawiadamia czytelniczki, które żądały wysłania kosmetyków na zamówiony zbyt krótki termin, że wysyłki nie były i nie będą uwzględniane. Adres musi być bardzo wyraźny i dokładny.

Włosy. Ogólna odpowiedź. — Stroka ej Matce. Po szkarlatynie nie jest konieczne obcinanie włosów. Dawniej obcinano je przy wszystkich chorobach zakaźnych, zwłaszcza przy tyfusie. Obecnie wśród uczonych zdania są podzielone: w większości wypadków nie poleca się obcinania, gdyż, rzekomo, włos przez odrastanie wysyła się. Z chwilą, gdy organizm się wzmocni, włosy same odrastać będą; by przyspieszyć wzmocnienie — zastosować płyn wzmacniający; przeciw łupieżowi stosuje się galaretkę i mycie włosów raz na tydzień jajczkami.

Poznaniance. Łupież w granicach fizjologicznych nie jest szkodliwy. Naskórek z całego ciała łuszczy się i w ten sposób odnawia się cały organizm; jeśli łupież występuje w większej ilości, należy leczyć, gdyż zwykle łupież jest pierwszym zwiastunem późniejszego wypadania włosów. Przy łupieżu stosować galaretkę na łupież, przed umyciem włosów jajczkami raz na tydzień.

Wilnianka—Ogólna odpowiedź. Rozszczepienie włosów zwykle pochodzi z nieodpowiedniego mycia włosów, używania środków żrących, zawartych w tanich i lichych, a głośno reklamowanych szamponach. Ograniczyć częstość mycia i zastosować łagodne środki do mycia włosów.

Kamińskiej Ewie. Wszystkie dolegliwości Pani usunie gimnastyka lecznicza (trzy razy w tygodniu: w poniedziałki, środy i piątki), pod kierunkiem pp. lekarzy. Typ gimnastyki — nowoczesny. Pani Tańska powróciła z zagranicy i prowadzi gimnastykę najnowszym sposobem, łącząc rytmikę z ćwiczeniami gimnastyki mięśniowo-stawowej. Każdą gimnastykę należy stosować wytrwale, gdyż w przeciwnym razie nie da pożądanych rezultatów.

Wdowie po oficerze. List Pani otrzymałam: gorąco współczuję Pani i radzę nauczyć się masażu; szkoła dr. Zaorskiego (ul. Smolna 30) da Pani najlepszą możliwość do zarobkowania, zwłaszcza, jeśli Pani jest zdrowa, lubi pracę i ma tak liczną rodzinę. Kurs trzymiesięczny kosztuje 300 zł.; metody najlepsze;

zakład ma prawo wydawania świadectw. Zawód masażystki umożliwi Pani kształcenie dzieci. Masaż jest i będzie przez długi czas w użyciu, gdyż cała nowoczesna medycyna uznaje masaż, jako główny środek leczniczy, przy bardzo wielu schorzeniach.

Ogólna odpowiedź. Sposób mycia włosów. Należy myć wodą tak gorącą, jak tylko skóra znosi, gdyż woda gorąca wywołuje przekrwienie, dopływ krwi i limfy, wzmacnia cebulki włosowe. Odgarnąć włosy z tyłu ku przodowi, zamoczyć w wodzie, dodając jajeczka roślinne do mycia włosów, pocierać skórę starannie, miejsce przy miejscu, rozgarniając włosy, to spłókiwać, to znowu wracać do pocierania skóry. Pozostawiając pianę na głowie przez pięć minut, po 5 minutach znowu przecierać całą skórę, spłókując bardzo starannie, by nie zostawić mydła. Myć włosy należy, zależnie od indywidualności włosa, raz na tydzień, lub raz na 10 dni.

Ogólna odpowiedź. Jaki kosmetyk jest higieniczny i dobry. Przeglądając dział ogłoszeń kosmetyków, uderza nas ton reklamy. Odnosi się wrażenie, czytając te wszystkie bzdury, że dziś cera każdej kobiety w oczach tak marnieje, iż wymaga co pół godziny smarowania wciąż innym kosmetykiem. Wszelkie tego rodzaju cudowne środki poleca się, jako uniwersalne, bez względu na rodzaj skóry, — inny przed spacerem, inny po spacerze, inny przed jazdą tramwajem, inny do auta lub roweru; jeden przed spaniem, drugi po spaniu. Na szczęście, kulturalna, inteligentna kobieta oceni najlepiej, że środki, głośno reklamowane po wszystkich publicznych miejscach, są zwykle tylko chęcią wyzbycia się lichego towaru, ze szkodą dla urody kobiet. Jest to nabijanie kieszeni ludzi sprytnych, natomiast wyłudzenie z kieszeni grosza, najczęściej ciężko zapracowanego. Istotnie dobry kosmetyk, prawdziwie higieniczny, nie może być tani, gdyż musi być zrobiony z najlepszego materiału. Lepiej kupić kosmetyk rzadko, a dobry, lub używać domowe — w postaci śmietanki, ziół itd., — niż stosować środki tanie a liche, niszczące tylko cerę kobiety.

Papudze. Wystające kostki poprawić można zabiegiem chirurgicznym w Instytucie Piękności i Zdrowia — Krucza 31 m. 3.

Zropaczonej. Proszę nie rozpaczać, gdyż włosy i brodawkę jednocześnie usunąć można na jednym posiedzeniu elektrolizą w Instytucie Piękności i Zdrowia Dr. J. Świtalskiej — Krucza 31, m. 3. Zabieg mało bolesny, bezpowrotnie usuwający włosy i brodawkę.

Znękaney. Na wargi, ażeby nie pękały, zwłaszcza jesienią i zimą, stosować róż higieniczny z Laboratorium Higienicznych Kosmetyków; preparowany jest na galaretkę, zapobiega spierzchnięciu.

Prenumeratore z Kielc. Na listy bez adresu nie odpowiadamy.

Odpowiedź ogólna. Jak odróżnić skórę suchą od tłustej. — Cere tłustą od suchej odróżnić w typowych wypadkach jest bardzo łatwe. Skóra tłusta jest błyszcząca, niewrażliwa na mydło i zmianę temperatury, o rozszerzonych porach, jest grubsza i mniej delikatna. Skóra sucha jest cienka, wrażliwa na mydło i temperaturę i łuszcząca się. Najtrudniej jest określić wtedy, gdy typ skóry jest mieszany: częściowo tłusty, a częściowo suchy.

Z Częstochowy. Przy opalaniu się na całe ciało używać należy krem orzechowy; na słońce wychodzić tylko na 5 minut codzień, dodając po 5 minut, aż do godziny; dłużej, niż godzinę, kąpiei słonecznych nie stosować. Kąpiel powietrzną można przedłużyć do 2 — 3 godzin. Ostrożnie ze słońcem — zwłaszcza w Egipcie.

TREŚĆ NUMERU: Chirurgja kosmetyczna, a odmładzanie — Dr. Ludwik Gout. O brodawkach — Dr. Mozołowska. Pogadanka kosmetyczno-higieniczna — Dr. Jadwiga Zasztowt, Ku pochwalę mody współczesnej — Well. Z nowinek świata — Dr. Jaroszewiczówna. Odpowiedzi Redakcji.

Wydawca: TOW. WYDAWNICZE „BLUSZCZ”.

Redaktorka: DR. JULJA ŚWITALSKA.

Druk Zakł. Graf. Tow. Wyd. „Bluszcz”, Sp. z ogr. odp., Warszawa, Rymarska 8, tel. 244-18.